

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

नांदेड—४३१६०६ (महाराष्ट्र)

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY

NANDED-431606, MAHARASHTRA STATE, INDIA.

Established on 17th September 1994 - Recognized by the UGC U/s 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited with 'A' Grade

ACADEMIC (1-BOARD OF STUDIES) SECTION

Phone: (02462) 229542
Fax : (02462) 229574

Website: www.srtmun.ac.in

E-mail: bos.srtmun@gmail.com

मानविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी
स्तरावरील द्वितीय वर्षाचे CBCS Pattern
नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष
२०१७-१८ पासून लागू करण्याबाबत.

परियाक्रम

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, दिनांक ३ मे २०१७ रोजी संपन्न झालेल्या ३८व्या मा. विद्या परिषद बैठकीतील विषय क्र.१२४/३८-२०१७ च्या ठरावानुसार प्रस्तुत विद्यापीठाच्या संलग्नित महाविद्यालयांतील मानविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी स्तरावरील द्वितीय वर्षाचे खालील विषयांचे C.B.C.S. (Choice Based Credit System) Pattern नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१७-१८ पासून लागू करण्यात येत आहेत.

- १) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी.—इंग्रजी (अनिवार्य, द्वितीय भाषा अतिरिक्त, ऐच्छिक)—द्वितीय वर्ष
- २) बी.ए.—हिंदी (ऐच्छिक)—द्वितीय वर्ष
- ३) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी.—कन्नड (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)—द्वितीय वर्ष
- ४) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी.—मराठी (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)—द्वितीय वर्ष
- ५) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी.—पाली (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)—द्वितीय वर्ष
- ६) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी.—संस्कृत (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)—द्वितीय वर्ष
- ७) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी./बी.एफ.ए./बी.एस.डब्ल्यू—उर्दू (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)—द्वितीय वर्ष
- ८) बी.ए.—फॅशन डिझाइन—द्वितीय वर्ष
- ९) बी.ए.—अर्थशास्त्र—द्वितीय वर्ष
- १०) बी.ए.—भूगोल—द्वितीय वर्ष
- ११) बी.ए.—इतिहास—द्वितीय वर्ष
- १२) बी.ए.—मानव हक्क—द्वितीय वर्ष
- १३) बी.ए.—ग्रंथालय व माहितीशास्त्र—द्वितीय वर्ष
- १४) बी.ए.—जनसंवाद व पत्रकारिता—द्वितीय वर्ष
- १५) बी.ए.—सैनिकशास्त्र—द्वितीय वर्ष
- १६) बी.ए.—तत्त्वज्ञान—द्वितीय वर्ष
- १७) बी.ए.—राज्यशास्त्र—द्वितीय वर्ष
- १८) बी.ए.—मानसशास्त्र—द्वितीय वर्ष
- १९) बी.ए.—लोकप्रशासन—द्वितीय वर्ष
- २०) बी.ए.—समाजशास्त्र—द्वितीय वर्ष

सदरील परिपत्रक व अभ्यासक्रम प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत. तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावी.

'ज्ञानतीर्थ' परिसर,

विष्णुपुरी, नांदेड — ४३१ ६०६.

जा.क्र.: शैक्षणिक—०१ / परिपत्रक/पदवी—सीबीसीएस अभ्यासक्रम /
२०१६-१७/८४

दिनांक : ०७.०६.२०१७.

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव :

- १) मा. कुलसचिव यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- २) मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यापन मंडळ यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ३) प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) उपकुलसचिव, पदव्युत्तर विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) साहाय्यक कुलसचिव, पात्रता विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ६) सिस्टम एक्सपर्ट, यू.जी.सी. कक्ष, प्रस्तुत विद्यापीठ.

स्वाक्षरित /—
उपकुलसचिव
शैक्षणि (१—अभ्यासमंडळ) विभाग

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

B.A. Second Year 2017-18

Syllabus of Pali (Second Language)

**CBCS Pattern
Semester – III & IV**

w.e.f. 2017-18

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ नांदेड

विषय :— पाली

पदवी अभ्यासक्रम :— सत्र पद्धती व ऐच्छिक निवड श्रेयांक पद्धती (CBCS)

बी.ए. द्वितीय वर्ष — जून २०१७ पासून लागू (W.e.f. June 2017)

सत्र Semester	अभ्यास पत्रिका Paper No.	अभ्यासपत्रिकेचे नाव Name of the Paper	आठवड्याच्या तासिका Lectures Per/week	एकूण तासिका Total Period	अंतर्गत मुल्यांकन Internal Evaluation (CA)	सत्र गुण Marks of Semester (ESE)	एकूण गुण Total Marks	श्रेयांक Credits
III	S.L.	निवडक गद्य व पद्य	०४	५५	३५	४०	७५	०३
	V	संयुतनिकायपाली व धम्मपद	०४	५५	३५	४०	७५	०३
	VI	अंगुतरनिकायपाली व खुदकपाठ	०४	५५	३५	४०	७५	०३
	SEC I	पाली भाषा कौशल्य	०३	४५	२५	२५	५०	०२
IV	S.L.	निवडक गद्य व पद्य	०४	५५	३५	४०	७५	०३
	VII	संयुतनिकायपाली व धम्मपद	०४	५५	३५	४०	७५	०३
	VIII	अंगुतरनिकायपाली व खुदकपाठ	०४	५५	३५	४०	७५	०३
	SEC II	पाली भाषा कौशल्य	०३	४५	२५	२५	५०	०२

तिसरे सत्र (Semester- III)
बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी द्वितीय वर्ष

सत्र पद्धती

अभ्यासक्रम पत्रिका

विषय – पाली (द्वितीय भाषा)

पेपरचे नांव :— निवडक गद्य व पद्य (S.L.)

एकूण तासिका — ५५

एकूण गुण—७५ (Marks), Credits – ०३

ESE – ४० Marks, CA – ३५ Marks

- उद्देश :—
१. दीघनिकाय, धम्मपद व सुल्तनिपात ग्रंथाचा परिचय करून देणे
  २. पाली साहित्यातील महत्वाच्या घटकांविषयी माहिती सांगणे
  ३. शरीर व चित्त भावनेचा अभ्यास करणे
  ४. तथागत भगवान बुद्धांच्या धम्मोपदेशाचा परिचय करून देणे
  ५. पाली व्याकरणाचा अभ्यास करणे

अ. गज्ज खन्धको

२० तासिका

१. कुटदन्तसुत (खानुमतब्राम्हणगहपतिकथा, कुटदन्तगुणकथा)
(दीघनिकाय भाग— १)

ब.पज्ज खन्धको

१५ तासिका

१. सुखवग्गो – (धम्मपद)
२. पबज्जासुत – (सुल्तनिपात)
३. तिस्स थेर – (थेरगाथा)

क.सामान्य माहिती

१० तासिका

- १.स्त्रीप्रत्यय
- २.विभक्ती
- ३.समास

ड. अंतर्गत परीक्षा

१० तासिका

१. वर्गातीच दोन दहा—दहा गुणांची घटक चाचणी (Tests) घेणे
२. ०५ मार्कांचे Seminar व दहा मार्कांची Home Assignment करून घेणे

Books for References:

१. दीघनिकाय भाग —(सीलखन्धक वग) — संपा. जगदिस कस्सप — बिहार राजकियेन पालि पकासेन मंडलेन, बिहार.
२. धम्मपद पालि— संपा. जगदिस कस्सप — बिहार राजकियेन पालि पकासेन मंडलेन, बिहार.
३. सुत्तनिपात पालि— संपा. जगदिस कस्सप — बिहार राजकियेन पालि पकासेन मंडलेन, बिहार.
४. थेरगाथा मुळ पालि — खुदकनिकाय — संपा. जगदिस कस्सप — बिहार राजकियेन पालि पकासेन मंडलेन, बिहार.
५. हिंदी पालि व्याकरण — डॉ. प्रभा अग्रवाल
६. पाली व्याकरण — अनु. गौतम शिंदे
७. पालि भाषेची ओळख — डॉ. बालाजी गळाळे

चौथे सत्र (Semester- IV)
बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी द्वितीय वर्ष
सत्र पद्धती
अभ्यासक्रम पत्रिका
विषय – पाली (द्वितीय भाषा)
पेपरचे नांव :— निवडक गद्य व पद्य (S.L.)
एकूण गुण—७५ (Marks), Credits – ०३
एकूण तासिका — ५५
ESE – ४० Marks, CA – ३५ Marks

- उद्देश :—**
१. पाली साहित्याचा परिचय करून देणे
  २. पाली साहित्यातील महत्वाच्या घटकांविषयी माहिती सांगणे
  ३. कुटदन्तसुत समजावून सांगणे
  ४. तथागत भगवान बुधांच्या धमोपदेशाचा परिचय करून देणे
  ५. मैत्री भावनेचा अभ्यास करणे
  ६. चार ब्रह्मविहाराचा अभ्यास करणे

अ. गद्य विभाग २०

तासिका कुटदन्त सुत — (बुधगुण कथा, महाविजितरज्जूऱ्यकथा — दीघनिकाय भाग — १)

ब.पद्य विभाग १५

तासिका

१. अप्पमाद सुत्त — धम्पद
२. मगगवगगो — धम्पद
३. सुजाता थेरी — थेरीगाथा

क. सामान्य माहिती १०

तासिका

चार ब्रह्मविहार

१. मैत्री	२. करूणा
३. मुदिता	४. उपेक्षा

ड. अंतर्गत परीक्षा १०

तासिका

३. वर्गातीच दोन दहा—दहा गुणांची घटक चाचणी (Tests) घेणे
४. ०५ मार्काचे Seminar व दहा मार्काची Home Assignment करून घेणे

Books for References:

१. दीघनिकायपालि भाग – १(सीलखन्धक वग) – संपा. जगदिस कस्सप – बिहार राजकियेन पालि पकासेन मंडलेन, बिहार.
२. दीघनिकाय मराठी – अनु. वसंत धावरे, सुगावा प्रकाशन, पुणे –३०, १९८८
३. खुदकनिकायपालि – धम्पद – संपा. जगदिस कस्सप – बिहार राजकियेन पालि पकासेन मंडलेन, बिहार.
४. शेरीगाथा मुळ पालि – खुदकनिकाय – संपा. जगदिस कस्सप – बिहार राजकियेन पालि पकासेन मंडलेन, बिहार.
५. बौद्ध संस्कृति – राहुल सांस्कृत्यायन, आधुनिक प्रकाशन. वाराणसी
६. बौद्ध तत्वज्ञान – सिंधू डांगे, कॉन्टीनेन्टल प्रकाशन, पुणे
७. बौद्धधम्मावरील चार निबंध – धम्मानंद कौसम्बी – महाराष्ट्र साहित्य प्रकाशन, मुंबई

**Swami Ramanand Teerth
Marathwada University, Nanded**

B.A. Second Year 2017-18

Syllabus of Pali (Optional)

**CBCS Pattern
Semester – III & IV**

w.e.f. 2017-18

तिसरे सत्र (Semester- III)

बी.ए.द्वितीय वर्ष

सत्र पद्धती

अभ्यासक्रम पत्रिका

विषय – पाली (ऐच्छिक) Paper No. V

पेपरचे नांव :— संयुलनिकायपाली व धम्पद (Optional)

एकूण तासिका — ५५

एकूण गुण—७५ (Marks), Credits – ०३

ESE – 40 Marks, CA – 35 Marks

- उद्देश :—
१. बुध्दकालीन मुलभूत तत्वे स्पष्ट करणे
  २. पाली साहित्यातील महत्वाच्या घटकाविषयी माहिती सांगणे
  ३. बुध्दकालीन स्त्री स्पष्ट करणे
  ४. तथागत भगवान बुध्दांच्या धम्मोपदेशाचा परिचय करून तेणे
  ५. राष्ट्रीय एकात्मता व संघातील जागृतता स्पष्ट करणे

अ) गज्ज खन्धको

२० तासिका

१. अविज्ञा सुल्त – (मग्गसयुंत) महावरगो
२. सङ्गारवसुल्त – सगाथवरगो (ब्राह्मणसंयुल्त)
३. मातुगाम सुल्त – सळायतनवरगो

ब) पज्ज खन्धको

१५ तासिका

१. मग्गवरगो
२. अत्तवरगो
३. बुध्दवरगो

क) सामान्य माहिती

१० तासिका

१. सातंत (स्वातंत्र्य)
२. सङ्घस्स (समता)
३. बक्षुता
४. %ज्ञाय (न्याय)

ड. अंतर्गत परीक्षा

१० तासिका

१. वर्गातच दोन दहा—दहा गुणांची घटक चाचणी (Tests) घेणे
२. ०५ मार्काचे Seminar व दहा मार्काची Home Assignment करून घेणे

Books for References:

१. संयुतनिकायपालि — संपा. जगदिस कस्सप — बिहार राजकियेन पालि पकासेन मंडलेन, बिहार.
२. खुदकनिकायपालि — धम्मपद — संपा. जगदिस कस्सप — बिहार राजकियेन पालि पकासेन मंडलेन, बिहार.
३. भारतीय संविधान उद्देशिका— डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर, भारत सरकार दिल्ली

तिसरे सत्र (Semester- III)
बी.ए.द्वितीय वर्ष
सत्र पद्धती
अभ्यासक्रम पत्रिका
विषय – पाली (ऐच्छिक) Paper No. VI
पेपरवे नांव :— अंगुतरनिकायपाली व खुदकपाठ (Optional)
एकूण तासिका — ५५ **एकूण गुण—७५ (Marks), Credits – ०३**
ESE – ४० Marks, CA – ३५ Marks

उद्देश :—

१. पाली व्याकरणाचा अभ्यास करणे
२. पाली तिपिटकाचा परीचय करून देणे
३. बुध्दतालीन दंडसंहिता स्पष्ट करणे
४. तथागत भगवान बुध्दांच्या धमोपदेशाचा परिचय करूण देणे
५. अंगुतरनिकाय व खुदकपाठातील महत्वाचे पाठ सारांश रूपाने सांगणे

अ. गज्ज खन्धको २० तासिका

१. केसमुतिसुत्त — महावग्गो
२. तित्थायतनसुत्त — महावग्गो
३. चेतनाकरणीयसुत्त — अनिसंसवग्गो

ब.पज्ज खन्धको १५ तासिका

१. कुमारपळूजो
२. रतनसुत्त
३. मङ्गलसुत्त

क.सामान्य माहिती (व्याकरण) १० तासिका

१. सब्बनाम (सर्वनाम)
२. सम्ब्ध
३. विभक्ती

ड. अंतर्गत परीक्षा १० तासिका

१. वर्गातीच दोन दहा दहा गुणांची घटक चाचणी (Tests) घेणे
२. ०५ मार्काचे Seminar व दहा मार्काची Home Assignment करून घेणे

Books for References:

१. अंगुत्तरनिकायपालि — संपा. जगदिस कस्सप — बिहार राजकियेन पालि पकासेन मंडलेन, बिहार.
२. खुदकनिकायपालि — खुदकपाठ — संपा. जगदिस कस्सप — बिहार राजकियेन पालि पकासेन मंडलेन, बिहार.
३. हिंदी पालि व्याकरण — डॉ. प्रभा अग्रवाल
४. पाली व्याकरण — अनु. गौतम शिंदे
५. पालि भाषेची ओळख — डॉ. बालाजी गव्हाळे

तिसरे सत्र (Semester- III)

बी.ए. द्वितीय वर्ष

सत्र पद्धती

अभ्यासक्रम पत्रिका

विषय — पाली

पेपरचे नांव :— पाली भाषा कौशल्य (SEC I)

एकूण तासिका — ४५

एकूण गुण—५० (Marks), Credits – 02

ESE – 25 Marks, CA – 25 Marks

उद्देश :— १. पाली भाषा कौशल्याचे विविध घटक समजावून घेणे

२. पाली भाषेतील वर्ण उच्चार करून घेणे

३. भाषा संभाषणासाठी संवाद व कथन कौशल्य अवगत करणे

४. दैनंदिन जीवनात विपश्यना ध्यान पद्धतीचे महत्व सांगुन प्रात्यक्षिक करणे

भाग — १ लेखी (Theory)

१. भाग — १ १०

भाषा कौशल्य लेखन

१. वर्ण विज्ञान (स्वर, व्यंजन)

२. शब्द विज्ञान (सन्धि)

३. वाक्य विज्ञान (काळ)

२. भाग — २ १०

पाली संभाषण

१. पाली संवाद

२. पाली कथन

३. भाग — ३ ०५

ध्यानसाधना (विपश्यना)

भाग — २ प्रात्यक्षिक (Practical)

२५

1- वर्ण उच्चार

2- शब्द उच्चार

3- वाक्य उच्चार

4- ध्यानसाधना

चौथे सत्र (Semester- IV)

बी.ए.द्वितीय वर्ष

सत्र पद्धती

अभ्यासक्रम पत्रिका

विषय – पाली (ऐच्छिक) Paper No. VII

पेपरचे नांव :— संयुलनिकायपाली व धम्मपद (Optional)

एकूण तासिका — ५५

एकूण गुण—७५ (Marks), Credits – ०३

ESE – 40 Marks, CA – 35 Marks

उद्देश :— १. बुध्दकालीन मुलभूत तत्वे स्पष्ट करणे

२. पाली साहित्यातील महत्वाच्या घटकांविषयी माहिती सांगणे

३. बुध्दकालीन स्त्री स्पष्ट करणे

४. तथागत भगवान बुध्दाच्या धम्मोपदेशाचा परिचय करूण देणे

५. राष्ट्रीय एकात्मता व संघातील जागृतता स्पष्ट करणे

अ) गज्ज खन्धको

२० तासिका

१. साधुसुत्त (देवतासंयुत्त)

२. आवेणिकदुक्खसुत्त

३. दोणपाकसुत्त

ब) पज्ज खन्धको

१५ तासिका

१. बालवग्गो

२. पियवग्गो

३. चित्तवग्गो

क) सामान्य माहिती

१० तासिका

१. प्रतित्यसमुत्पाद

२. अट्टाडिंगक मग्गो

३. पारमिता

ड. अंतर्गत परीक्षा

१० तासिका

1. वर्गातीच दोन दहा दहा गुणांची घटक चाचणी (Tests) घेणे

2. ०५ मार्कांचे Seminar व दहा मार्कांची Home Assignment करून घेणे

Books for References:

१. संयुतनिकायपालि — संपा. जगदिस कस्सप — बिहार राजकियेन पालि पकासेन मंडलेन, बिहार.
२. खुदकनिकायपालि — धम्मपद — संपा. जगदिस कस्सप — बिहार राजकियेन पालि पकासेन मंडलेन, बिहार.
३. पटिसंभिदामग्गपालि — संपा. जगदिस कस्सप — बिहार राजकियेन पालि पकासेन मंडलेन, बिहार.
४. भारतीय संस्कृतीला बौद्धधम्माचे योगदान — डॉ. भालचंद्र जैन, नागपुर
५. बौद्ध संस्कृती आणि भारत — राहुल सांस्कृत्यायन (मराठी अनु. डॉ. विमल किर्ती)

चौथे सत्र (Semester- IV)

बी.ए.द्वितीय वर्ष

सत्र पद्धती

अभ्यासक्रम पत्रिका

विषय — पाली (ऐच्छिक) Paper No. VIII

पेपरवे नांव :— अंगुलतरनिकायपाली व खुदकपाठ (Optional)

एकूण तासिका — ५५

एकूण गुण—७५ (Marks), Credits – ०३

ESE – 40 Marks, CA – 35 Marks

उद्देश :— १. पाली व्याकरणाचा अभ्यास करणे

२. बुधाचे कृषिविषयक दृष्टीकोन स्पष्ट करणे
३. बुधांनी सांगितलेल्या तीन विपत्ती स्पष्ट करणे
४. तथागत भगवान बुधांच्या धम्मोपदेशाचा परिचय करूण देणे
५. अंगुलतरनिकाय व खुदकपाठातील महत्वाचे पाठ सारांश रूपाने सांगणे

अ) गज्ज खन्धको

२० तासिका

१. भरियासुत्त
२. खेतसुत्त
३. कमन्तसुत्त

ब) पज्ज खन्धको

१५ तासिका

१. दससिक्खापदं
२. मेत्तसुत्त
३. निधिकण्डसुत्त

क) सामान्य माहिती (व्याकरण)

१० तासिका

१. क्रियापद
२. विशेषण
३. उपसर्ग

ड. अंतर्गत परीक्षा

१० तासिका

१. वर्गातच दोन दहा दहा गुणांची घटक चाचणी (Tests) घेणे
२. ०५ मार्कचे Seminar व दहा मार्कचे Home Assignment करून घेणे

Books for References:

१. अंगुत्तरनिकायपालि — संपा. जगदिस कस्सप — बिहार राजकियेन पालि पकासेन मंडलेन, बिहार.
२. खुदकनिकायपालि — खुदकपाठ — संपा. जगदिस कस्सप — बिहार राजकियेन पालि पकासेन मंडलेन, बिहार.
३. हिंदी पालि व्याकरण — डॉ. प्रभा अग्रवाल
४. पाली व्याकरण — अनु. गौतम शिंदे
५. पालि भाषेची ओळख — डॉ. बालाजी गव्हाळे
६. पाली साहित्य का इतिहास—डॉ. रामकिशोर सिंह, विनोद पुस्तक मंदिर, आग्रा— ०२ १९८३
७. नागरी संस्कृती कालीन पाली भाषेचे भारतीय भाषा संस्कृतीला योगदान — डॉ. मनिष आनंद (संशोधन पत्रिका)

तिसरे सत्र (Semester- IV)

बी.ए. द्वितीय वर्ष

सत्र पद्धती

अभ्यासक्रम पत्रिका

विषय — पाली

पेपरचे नांव :— पाली भाषा कौशल्य (SEC II)

एकूण तासिका — ४५

एकूण गुण—५० (Marks), Credits – 02

ESE – 25 Marks, CA – 25 Marks

उद्देश :— १. पाली संस्कार विधी समजावून घेणे

२. भाषा संभाषणासाठी अनुवाद व लेखन कौशल्य अवगत करणे

३. दैनंदिन जीवनात विपश्यना ध्यान पद्धतीचे महत्व सांगुन प्रात्यक्षिक करणे

भाग — १ संस्कार विधी (Theory)

१. भाग — १ १०

संस्कार विधी कौशल्य

१. त्रिशरण व पंचशील

२. बुध्द, धर्म व संघ वंदना

३. महामङ्गलसुत्त

२. भाग — २ १०

१. पाली लेखन

२. पाली अनुवाद

३. पालीतील वाचन

३. भाग — ३ ०५

ध्यानसाधना (विपश्यना)

भाग — २ प्रात्यक्षिक (Practical) २५

१. अनुवाद कौशल्य

२. वाचन कौशल्य

३. लेखन कौशल्य

४. ध्यानसाधना

५. त्रिशरण व पंचशील उच्चार

* * * * *